

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

**Speciální základní škola při dětské ozdravovně Křetín, okres
Blansko**

679 62 Křetín 12

Identifikátor školy: 600 024 873

Zřizovatel: Školský úřad Blansko, Poříčí 18, 678 01 Blansko

Školský úřad Blansko, Poříčí 18, 678 01 Blansko

Termín konání 15., 16., 17. listopadu 1999

Čj.	122 511/99-11135
Signatura	ol1ot201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Speciální základní škola při dětské ozdravovně Křetín poskytuje vzdělávání dětem, které jsou na základě lékařského doporučení v ozdravovně a plní povinnou školní docházku. Střídají se ve škole v třítydenních a čtyřtydenních turnusech. V pěti třídách jsou vzděláváni žáci více ročníků i typů škol vždy tři vyučovací hodiny. Výuka vychází ze Vzdělávacího programu základní škola č.j. 16847/96-2 a je modifikována v souladu s léčebným programem žáků. Denní rozvrh se skládá z 1 hodiny českého jazyka, 1 matematiky a 1 vyučovací hodinu probíhají přírodovědné a naukové předměty.

V průběhu inspekce byly hospitovány 4 hodiny matematiky a 5 hodin českého jazyka u všech vyučujících. Vzhledem k individuálnímu charakteru výuky nehodnotíme úroveň jednotlivých předmětů samostatně, ale níže popsané poznatky o sledovaných jevech se vztahují k těmto předmětům.

Plánování a příprava výuky

Plánování a bezprostřední příprava výuky vychází z instrukcí učitelů kmenové školy, ze které žák přichází. Tato škola je vždy prostřednictvím rodičů oslovena formou dotazníku, aby třídní učitel informoval o probíraném učivu. Plánování je zaměřeno ve větší míře na organizační zabezpečení výuky než na samotné učební aktivity ve vztahu k učivu. Vychází většinou z učebnic žáků a je zaměřeno na plnění daných cvičení a úkolů.

Celkově jsou plánování a příprava na průměrné úrovni.

Podmínky výuky

Personální podmínky pro výuku plně neodpovídají potřebám a charakteru vzdělávání na škole. Ze tří pedagogů má požadované vzdělání pouze ředitelka školy. Jedna učitelka se středoškolským vzděláním pedagogického směru doplněným dvouletým studiem speciální pedagogiky má již vzhledem ke svému důchodovému věku vysokoškolské vzdělání prominuto. Druhá učitelka s vysokoškolským vzděláním s aprobační pro český jazyk a francouzštinu si doplnila znalosti z oblasti speciální pedagogiky v programu celoživotního vzdělávání dvousemestrovým specializačním studiem. Škola není schopna zabezpečit výuku anglického a německého jazyka, matematika je vyučována neodborně. Třítydenní výpadek právě v těchto předmětech je pro děti již velmi významný.

Prostorové podmínky výuky jsou dosti stísněné. Třídy školy jsou umístěny v samostatném malém domečku v zahradě ozdravovny. K dispozici je přízemí a první poschodí. Ve druhém poschodí jsou pokoje pro matky s dětmi. Třídy jsou malé a okresní hygienická stanice stanovila maximální počet žáků ve třídách (8, 10, 10). Z těchto důvodů není možné naplnit třídy po patnácti žácích v souladu s vyhláškou o speciálních školách a výuka je organizována ve dvou směnech.

Materiálně technické vybavení školy odpovídá jejím potřebám. Pomůcky však nebyly v hospitovaných hodinách téměř využívány.

Podmínky pro výuku jsou v oblasti materiálně technické na dobré úrovni. V oblasti personální ještě vyhovující. Prostory pro výuku jsou nedostačující. Celkově hodnotíme podmínky pro výuku jako ještě vyhovující.

Organizace, formy a metody výuky

Organizace, formy a metody výuky byly v hospitovaných hodinách ovlivňovány individuálním charakterem výuky a prostorami, ve kterých probíhala. Žáci v hodinách plnili většinou samostatně úkoly zadané z kmenové školy. Učitelky v průběhu hodin pracovaly s jednotlivými žáky v lavici popř. u tabule. V ojedinělých případech je vedly k sebekontrolě a k hledání vlastních řešení při využití podpůrných pomůcek. Nejčastěji využívanou metodou pro samostatnou práci bylo písemné řešení úkolu jako např. přepis, opis a doplňování. Prostory tříd neumožňují přesuny žáků v průběhu vyučovací hodiny. Z těchto důvodů je začleňování jiných forem práce do organizace hodiny náročnější, i když právě u dětí se zdravotním oslabením je střídání metod a činností žáků nezbytné.

Organizace, formy a metody v hospitovaných hodinách měly průměrnou úroveň.

Motivace a hodnocení

V průběhu vyučovací hodiny učitelky práci žáků sledují a hodnotí, poskytují jim pomoc. Při zadávání úkolů vždy respektují úroveň jejich schopností. Pro motivaci žáků je využíváno především pozitivní hodnocení konkrétního výkonu. Na závěr pobytu žáka v ozdravně zpracovává učitel komplexní hodnocení jeho školní práce pro kmenovou školu. Tento dokument je zpracováván konkrétně s ohledem na úroveň jeho znalostí. Zahrnuje celkové hodnocení jeho projevů. Učitelky v něm postihují i případné nedostatky v kontinuitě znalostí žáka. Rodiče toto hodnocení dostávají spolu s ostatní dokumentací při propuštění dítěte z ozdravně.

Úroveň výchovně vzdělávací činnosti v této oblasti je dobrá.

Interakce a komunikace

Vztahy mezi pedagogy a žáky jsou založeny na vzájemném respektování. Učitelé měli přirozenou autoritu, žáci se k sobě navzájem chovali velmi pěkně. V průběhu hospitovaných hodin dostávali žáci málo příležitostí pro rozvoj komunikačních schopností, převažoval verbální projev učitele. Negativní projevy žáků zvládaly učitelky adekvátním způsobem.

Úroveň vzájemné interakce a komunikace je dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň vzdělávání žáků je průměrná. Organizace výuky, využívané metody a formy práce však nereflktují nové přístupy ke vzdělávání, nejsou využívány přednosti koedukovaných tříd, rozdílů v úrovni znalostí žáků z různých škol. Nejčastěji využívanou metodou je samostatná práce žáků.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy není stanovena. K řízení školy využívá ředitelka pouze střednědobé plánování. V ročním plánu se zaměřuje na převážně obecné úkoly související pouze s problematikou výchovně vzdělávací práce. Nestanovuje priority v ostatních oblastech činnosti školy (např. personální, prostorové) i když výrazně ovlivňují úroveň kvality výuky.

Plánování je na průměrné úrovni.

Organizování

Organizace školy je ovlivněna režimem ozdravovny. Děti odjíždí z léčebny ve dvou základních termínech, s občasnými výjimkami. Navíc v zimních měsících je provoz ozdravovny přerušen. Ředitelka školy z tohoto důvodu musí hledat náhradní činnosti pro učitele. Dalším aspektem, který ovlivňuje organizaci výuky (především rozdělení žáků do tříd), je velikost využívaných učeben. V průběhu inspekce probíhala výuka v pěti třídách po třech vyučovacích hodinách. Tři třídy ve směně od 8,00 do 10,45 hodin, další dvě ve směně od 10,50 do 13,50 hodin. Obě paní učitelky vyučují v jedné třídě každé směny (30 hodin týdně). Touto organizací výuky dochází k nárůstu přesčasových hodin a výrazně se zvyšuje čerpání mzdových prostředků. Navíc je ovlivněna i kvalita výuky. V minulém školním roce bylo organizováno deset turnusů ozdravného pobytu. Pouze tři z nich měly tolik dětí, aby byly rozděleny do více než čtyř tříd, pokud by toto rozdělení nebylo omezeno prostory tříd a odpovídalo vyhlášce o speciální škole. Ředitelka školy se pravidelně účastní porad vedení zdravotnického zařízení, kde jsou řešeny aktuální úkoly a opatření související nejen s provozem ozdravovny, ale i školy. Zabezpečení výuky je realizováno po dohodě vedení obou subjektů.

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s legislativou. Systém výměny informací o žácích s kmenovou školou má jasná pravidla a přispívá k zachování kontinuity ve vzdělávání žáků – pacientů ozdravovny. Velmi dobrou úroveň má výroční zpráva o činnosti školy. Je přehledná, jasná a má vysokou vypovídací hodnotu. Zjištěné nedostatky související s evidencí přesčasové práce a poskytoványými studijními úlevami předala ČŠI k šetření školskému úřadu.

Nepravidelný provoz školy a střídání skupin žáků zvyšují náročnost v oblasti organizační. Efektivnější organizace výuky není ovlivnitelná pouze ředitelkou školy, ale vyžaduje dlouhodobou spolupráci zainteresovaných institucí a orgánů. Z těchto důvodů a s ohledem na zabezpečení činnosti školy v ostatních aspektech hodnotíme řízení v této oblasti jako ještě vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy umožňuje pedagogům účastnit se vzdělávacích akcí, pokud je tato účast v souladu s potřebami a provozem školy. V minulém školním roce absolvovala jedna učitelka kurs speciální pedagogiky, ředitelka školy navštěvuje vzdělávací akce pravidelně. Pedagogům je k dispozici poměrně dobře vybavená školní knihovna. Zajímavé publikace encyklopedického charakteru by mohly být využívány právě pro alternativní samostatnou práci žáků. V průběhu inspekce však využívány nebyly. Osobní příplatky jsou pedagogům stanoveny v souladu s danými kritérii, nejsou však diferencované.

Úroveň vedení a motivování pracovníků je průměrná.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy nemá zpracovaný plán kontrol a hospitací. Kontrolní činnost není dostatečně promyšlená. Plnění základních povinností i kvalitu práce jednotlivých pedagogických pracovníků sleduje ředitelka průběžně. Ze zápisů z hospitací a provedeného hodnocení hospitované hodiny je zřejmé, že ředitelka nestanovuje cíle hospitace. Na základě sledované hodiny však jasně formuluje závěry, dokáže jednoznačně vyjádřit, v čem je nedostatek i stanovit doporučení pro další činnost učitele.

Úroveň kontrolní činnosti je průměrná.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je hodnoceno celkově jako průměrné. Velmi dobře je vedena povinná dokumentace školy. Organizace výuky a rozdělení dětí do tříd je málo efektivní vzhledem ke zvyšování nároků na mzdové prostředky školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.13374/99-21
- roční plán školy na školní rok 1999/2000
- dotazník řediteli školy
- organizační řád školy, vnitřní řád, školní řád
- organizační řád ozdravovny
- vnitřní předpis k nařízení vlády č.153/1999
- rozvrh hodin, tabulka personálního složení školy, personální dokumentace školy
- hospitační záznamy
- třídní knihy, třídní výkazy, osobní dokumentace žáků
- inventární kniha
- výroční zpráva o činnosti školy, výroční zpráva o hospodaření školy za rok 1998
- záznamy z pedagogických rad, jednací protokol
- výkaz práce pedagogických pracovníků
- výkaz denního počtu žáků, výkaz o počtu žactva, seznam žactva školy
- informace pro rodiče
- deník kontrol BOZP
- Dohoda o dočasném přidělení k výkonu práce k jiné právnické osobě
- Zápis z jednání ve věci vedení povinné dokumentace ze dne 3.6.1996 č.j.735/96
- Smlouva o nájmu ze dne 11.5.1999
- Rozhodnutí okresního hygienika v Blansku na užívání bytu "Sýpka" pro SpZŠ při DO Křetín

ZÁVĚR

Škola zajišťuje kontinuitu vzdělávání zdravotně oslabených žáků při jejich pobytu v ozdravovně. Tato prevence prohlubování deficitu ve vzdělání má velký význam především v souvislosti s jejich častými absencemi v běžném školním roce z důvodu opakovaných nemocí. Využívání nových metodických postupů a uplatňování aktivních forem učení by zkvalitnilo úroveň výchovně vzdělávací práce, která je hodnocena v současné době jako průměrná. Na základě srovnání poznatků z předchozí inspekční činnosti zaznamenala ČŠI pozitivní posun ve vedení dokumentace školy. V oblasti řízení je nezbytné řešit organizaci výuky.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou školou využívány v souladu s jejich přidělením a vzdělávacím programem školy. Ve věci využívání mzdových prostředků v souvislosti s organizací výuky byl předán podnět příslušnému školskému úřadu.

Doporučení:

Ve spolupráci se zainteresovanými institucemi a orgány řešit prostorové podmínky výuky tak, aby všichni žáci byli vyučováni v ranních směnách při efektivnějším rozdělení do tříd.

V Brně dne 3. prosince 1999

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Vojtová
Členové týmu	PaedDr. Hana Sedláčková

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Mgr. Klíčová Hana

.....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-12-22	231/99
Zřizovatel	1999-12-22	dtto

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nejsou